

IZHAJA VSAKI DAN

Trst ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamični štev. se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih nakupništvih v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Pistoiji, Sezani, Nove Gorici, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 nvč. (10 stot.).

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 8 st. mm, oznamnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjaja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.
V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročeno brez dopolnilne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: celoletno K 5-20, pol leta 2 60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in ne vračajo. Naročnina, oglaševanje in reklamacije se pošiljajo na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijski list „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18.

Peštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Volitve

v cenilno komisijo za personalni dav-
vek okraja TRST - OKOLICA

Podpisani priporočajo za predstojajoče
volitve v cenilno komisijo za tretje
volilno telo te-le gospode:

1.) kakor člana:

Josip Pertot,

nadučitelj v Rojanu

Jakob Štoka,

posestnik v Kolonji

2.) kakor namestnika:

Josip Negode,

posestnik pri sv. Ivanu

Josip Urbančič,

posestnik v Bazovici

Volitev se vrši v telovadnici mestne
ljudske šole, ulica Nuova št. 25.,
JUTRI od 8. zjut. do 2. popoldne.

Glasovnice, pravilno izpolnjene z
imenom, priimkom in poklicem kandi-
datov je treba podpisati ter jih oddati
ali osebno (legitimacijo je treba imeti
pri sebi) na dan volitve na volišču, ali
odposlati frankirano po pošti z legiti-
macijo vred najkasneje tekom današnjega
dne na naslov: Volilni komisar
ulica Nuova št. 25.

Narodni volilni odbor.

(Glej dnevne vesti.)

Brzobjavne vesti.

Trgovinski minister v Opatiji.

OPATIJA 4. — Trgovinski minister dr.
Weiskirchner je danes v spremstvu dvornega
svetnika Prantnerja prišel v Lovrano obiskat
župana dr. Luegerja. Na kolodvoru v Matu-
ljah ga je vsprejel okrajni glavar baron
Smidt Zabierow. Namestnik princ Hohenlohe
je prišel tudi v Lovrano posetit ministra.

Bomba v kraljevi palači v Madridu.
MADRID 4. Kakor poroča „Correspon-
dencia d' España“ so našli ob zidu kraljeve
palače bombo z gorečo zažigalnico. Policija
je zaprla več oseb.

MADRID 4. Glede poročila, da so našli
blizu kraljeve palače bombo, je minister za
notr. stvari izjavil, da je bila to le petarda, ki
je bila položena na okrajnem koncu vrta
kraljeve palače, oddaljenega od istega okrog
500 korakov.

Sneg.

BELJAK 4. Sneži s kratkimi presledki
še vedno. Nevarnost plazov je še vedno izlasti
na onih mestih, kjer je skočil s tira vlak št.
970. Na omenjenem mestu je snega 21 m.
na visoko. Dole je med postajama Žab-
nice—Ukve zdrsnilo sedem plazov. Na progi
Beljak—Trbiž, Beljak—Rožnik in Celovec-
Jesenice se je zopet pričel osebni promet

PODLISTEK.

Z bombami za svobodo.

— Povest iz makedonskega življenja. —
Piše Niko Ninić.

Dospevi tja, je putil enega mož zunaj
za stražo, mej tem, ko se je podal z ostalimi
v šolsko poslopje in tam naravnost v klet.
Tu je dvignil sam skalo ter stopil v pod-
zemsko klet. Vojvodi sta sledila oba četnika.
V dobri četrt ure so bile na vrhu puške,
kakih dvesto na število, več tisoč nabojev za
puške in preko sto bomb. Vse to morilno
orodje so potem znosili v bližnje grmovje.
Za izvršitev vsakega dela so potrebovali dobro
uro, a ko je bilo to gotovo, so se vrzili
na pogorišče, kjer so že našli Petroviča.

Trajković je dal Petroviču potrebna
navodila in naloge ter je rekel končno:
„Pop Vasilju, ti ostaneš z Jovo za sedaj
tukaj, a pustim tu tudi pet četnikov! Potem
pa naj pride, kar Bog da!“

In Trajković je zginil z Lazo in še tremi
četniki v temni noči.

predvčeraj zvečer. Tovorni promet se bržkone
prične tekom današnjega dne. — Ako ne
zdrsnejo novi plazovi, bodo vlaki na progi
Trbiž-Pontafelj-Ponteba-Videm zamogli voziti
v 3 ali 4 dneh. Ekspresni vlak Dunaj-Nica
bo odhajal od danes naprej po črti Dunaj-
Ljubno-St.-Vid Celovec-Jesenice-Gorica-Kor-
min. Sneg kida 2000 delavcev in 600 vojakov.

Rim 4. — Včeraj je bila v navzočnosti
kralja in kraljice otvorjena 79. mednarodna
umetniška razstava, ki je letos posebno važ-
nega pomena za tekmovalstvo italijanskih in
inozemskih umetnikov.

London 4. — Glede potovanja kralja
Edvarda v Biarritz se uradno poroča, da so
zdravniki kralju svetovali, naj meseca marca
in aprila iz zdravstvenih razlogov ne biva na
Angleškem.

New-York 4. V Washingtonu razsaja
snežni vihar. Mesto je od danes zjutraj odre-
zано od unanega sveta, ker je pretrgana
brzoj. in telefonična zveza.

Volitve za občinski ali mestni svet tržaški

so kakor znano, razpisane za 13. do 30. ju-
nija t. l. Teh volitev se udeležimo tržaški
Slovenci ne samo v okolici, ampak tudi v
mestu. Volilna reforma, po kateri se bo to
got prvikrat volilo, daje tudi nam mestnim
Slovincem priliko, da se udeležimo volitev za
mestni svet na časten in vspešen način. Kajti
česar ni upati, da bi vže v prvem naskoku
pridobili mandate tega ali onega volilnega
razreda v enem ali drugem volilnem
okraju, je vendar vže sedaj gotovo, da
složnim in odločnim nastopom dosežemo ne
samo častno afirmacijo ali potrditev našega
obstanka v tem mestu, marveč tudi, da se s
uveljavimo lahko kakor odločujoči faktor v
volilnem boju, poleg ostalih strank, posebno v
eventualnih ožjih volitvah.

Sklep našega polit. vodstva, da se tudi
v mestu udeležimo predstojajočih volitev za obč.
svet, odgovarja v ostalem ne samo dejanskim
razmeram: žnjim je vstreženo tudi željam in
čustvom vseh narodnih krogov v našem mestu.

Toda, ako naj bo naš nastop v mestu
zares časten in vspešen, mora naša volilna
organizacija združiti vse slovenske narodne
volilce v jedno disciplinirano armado. To
mora v resnici biti dvojni motor naše
volilne organizacije: da bi privedla v naše
vrste sleh hernega slov. narodnega volilca
in da bi vključila vse v trdno, disci-
plinno. Ne sme se več ponoviti žalostna
prikazen, da bi naši ljudje oddajali glasove
za kandidate drugih, tujih strank, kakor se
je to zgodilo posebno pri predlanskem drž.
zborskih volitvah v korist socialistične in
tudi kršč. socialne stranke.

Nocoj se vrši sestanek zaupnikov sklican
od našega pol. vodstva. Želeli je, da bi se
na tem sestanku položil temelj volilni organi-
zaciji v ravno kar označenem smislu in da bi
se storili sklepi, ki jo privedejo takoj do po-
polne delavnosti.

Kajti čas hiti. Dne 8. t. m. prične re-
klamacijsko postopanje. V roku šestih tednov
moramo pregledati svoje vrste, vložiti rekla-
macije za one od naših, ki niso sploh ali so,
pa nepravilno, vpisani v volilno listo, ter ko-
likor utegnemo, reklamirati tudi izbris nasprot-
nikov, ki so po krivici vpisani v listo. Pomi-
sliti je, da bi za popolno evidencijo ali raz-
vidnost slov. narodnih volilcev potrebovali po-
seben svoj imenik, nekak slov. narodni kata-

VI.

Parokija Črnofoljska se je razprostirala
več ur naokoli. Posamična selišča so bila
raztrešana po brdih in gričih naokoli ter po-
mešana med domovi turških azov in begov
ter Arnavtov. Večinoma je bilo le po par
koč v enem selišču. Tu pa tam so stale ob
obronku gozdov in po gričih tudi posamične
koče. Na večjih krajih je bilo od posamičnega
sosedu do soseda po pol ure in še več
hoda.

Ti ljudje so živeli v svojih samotah,
kočah, ki niso nudile niti varnosti pred de-
žjem, niti mrazom. Živeli? Življenje se to za
pravo ne bi smelo niti imenovati. Bilo je to
životarenje, nedostojno človeških bitij. Niso
se mogli nikdar pošteno nasiti, niti dobro
obleči. Hodili so ti ljudje okoli kakor žive
mumi je. — Subi obrazi, upadle, glo-
boko udrti oči, pravi živi kostnjaki. Ako
je slučajno potoval tam skozi kak potopisec,
je pisal pozneje, da je to ljudstvo — leno.
Ni pa pisal, da to ljudstvo ni moglo biti
drugače, nego leno.

Kajti, čim si je kateri s svojo pridnostjo
kaj pridobil, so prihrumeli Arnavti, ga napali,
mu zažgali streho nad glavo ter ga konečno
ubili. A dokler je bil revež in lačen, so ga
pustili pri miru celo Arnavti; tako nekako,

ater. Naj zaupniki našega polit. društva v tem
oziru najdejo kako praktično in izvedljivo
rešitev! V okviru raznih stanovskih in stro-
kovnih organizacij, med pripadniki istih po-
klicev itd. in z druge strani zopet razdeljeno
po mestnih volilnih okrajih bi se dalo s sodelo-
vanjem vseh, ki so dobre volje, izvršiti v krat-
kem času mnogo.

Čim natančnejše bo evidenčno delo, nam-
reč poizvedovanje po posameznih naših volilcih,
tem ožji postanejo stiki med posamezniki in cel-
kupnostjo našega volilstva in tem lažje bo
vzgojiti, utrditi in ohraniti med nami volilno
disciplino, ki je temeljni pogoj vsemu vspehu
na volilnem bojišču.

„Veleizdajniški“ proces.

Pred sodnim stolom v Zagrebu je
torej tisti ogromni politični proces — ki ima
menda le malo vrstnikov v zgodovini naše
monarhije: razprava proti srbskim „veleizda-
jalcem“. Radi tega procesa so poslale velike
novine iz raznih krajev Evrope svoje poročel-
valce na lice mesta. To dejstvo nam pravi,
da se tej pravdi pripisuje evropska važnost.
Ni pa ta proces znamenit le po številu obto-
žencev in prič, ki so pozvane, po ogromnosti
obtožencev, ampak tudi po predmetu obtožbe
in po zvezi te razprave s sedanjimi histo-
rijskimi dogodki, ki rešujejo pereče balkansko
vprašanje.

Naš jug stoji na pragu velevažnih do-
godkov, ki bodo odločilno vplivali na usodo
toliko Jugoslovanov, kolikor na usodo
monarhije.

Zagrebaški veleizdajniški proces je v tesni
zvezi z dogodki na Balkanu. Muogi trde celo,
da je bila ta pravda od neke naročene, da
nekako inavgurira likvidacijo bosanskega vpra-
šanja.

V tej pravdi je na kocki življenje triin-
pedesetih avstro-ogrskih državljanov srbske
narodnosti.

Že ta moment pretresa človeku dušo in
provzroča najintenzivnejše zanimanje vse
evropske javnosti za usodo teh ljudi raznih
stanov, ponajveč pa inteligentov.

Ali važnost te pravde se ne izčrpa
samo v zanimanju za usodo obtožencev,
marveč izvira tudi iz vprašanja glede posledic,
ki jih utegne imeti ta proces za razvoj političnih razmer na
našem jugu. S človeškega stališča so
seveda naše misli in čustva obrnjene „vele-
izdajalcem“, ki jim bo v sodni dvorani v
Zagrebu izvojevati velikansko borbo za svojo
čast, za ekzistenco svojo in svojih družin,
nedolžnih žen in otročičev, in za — življenje.
S političnega stališča pa je za
nas neizmerno važnosti vprašanje, kakove
posledice bo imela ta pravda za politično
življenje v Hrvatski. Kajti mi ne
smemo pozabiti, da narod slovenski je le po
mali Sotli ločen od naroda hrvatskega.
Ukupnosti interesov pa ne mo-
rejo trgati ne reke in ne go-
rovje.

Naravno je torej, da bo pozornost vse
zavedne slovenske javnosti prihodnje dni
posvečena dogodkom v zagrebaški sodni
dvorani.

A če hočemo ugibati o političnih posledicah
temu procesu, moramo si poklicati najprej
v spomin dejstvo, da je to sodno
proganjanje zasnovl in uprizoril tisti ban
v Hrvatski, ki je bil od visoke strani pro-
glašen golim eksponentom madjarske vlade.

kakor se pušča sestradanega psa na cesti.
Mirno spali niso ti ljudje nikdar. Spali so na
trdih ležiščih, in kdor je imel puško, s puško
poleg sebe. To vse, ker niso bili nikdar varni
pred napadi.

Edino ob nedeljah so prihajali k cerkvi
v Črnofolje, kakor da bi ustajali mrtveci iz
grobov, upadli, suhi, z oblekami polnimi krp
in opankami, skozi katere so gledali goli
prsti. Tu so poslušali evangelij in liturgijo,
potem pa so ostajali pred cerkvijo, — leleno,
majhno zgradbo, v kateri je bilo prostora za
komaj par desetih ljudi — pili rakijo in
kavo ter se zbirali okrog goslarja. Poslušali
so goslarja, ki jim je pripovedoval, ob sprem-
ljevanju gosli, s svojim monotonim, skoro
jokajočim glasom o davno minulih dnevih
srbske moči in slave.

In ko jim je goslar pripovedoval o Ko-
sovem polju in sultanu Muratu, o caru
Lazarju, o Vuk Brankoviču, izdajalcu, in Miloš
Obiliću, junaku; ko jim je rakija razgrela
kri, zamislili so se v davno minule čase, čase
slave in časti, pozabivši pri tem tužno
sedanjost in nesrečno usodo svojo. In pri-
jemali so se za roko: starci in starke,
možje in žene mladeniči in dekleta, ter se
vrteli v kolu. (Dalje.)

H koncu teh vrtic, ki naj nekako pre-
ludujejo nocojšnjemu zaupnemu sestanku, še
nekaj.

Ni dvoma, da se na tem sestanku sai-
dejo tudi zaupniki iz vrst drugih Slovanov,
posebno pa dičnih bratov Hrvatov, in da
prinesejo seboj navdušeno pripravljenost za
delo in za boj ob naši strani. Naj bodo uver-
jeni, da tržaško Slovenstvo pozdravi njih na-
stop z vso simpatijo in hvaležnostjo in da
bodo znalo posebno uvaževati sodelovanje
hrvatske braće, ki se je vže na poslednjih
drž. zborskih volitvah izkazala kakor močen
sam zase upoštevanja vreden faktor.

W.

Če imamo to dejstvo pred očmi, nam ni
težko pogoditi vzroke, radi katerih se je
inscenirala ta pravda in kaj bi se hotelo željo
doseči. Ta proces naj bi bil velik korak do
cilja Madjarov: da se popolnoma zlomi
odpornost sila hrvatskega naroda, poruši na
temelju državnih aktov in zakonov sloneča
neodvisnost hrvatskega naroda in da hrvatska
domovina pride v popolno odvisnost od
tiranov v Budimpešti!

To so cilji madjarskega imperijalizma
glede Hrvatske. Ali madjarski cilji segajo še
dalje: oni hočejo Hrvatsko pod-
jarmiti, ker vedo, da le preko
podjarmljene Hrvatske ima uji-
hova ekspanzivna pohlepnost
poti — na Balkan!

Tem namenom, tem velikim načrtom ima
služiti tudi „veleizdajniški“ proces v Zagrebu.
In ako bi bil še kdo v dvomih, odpreti mu
mora popolnoma oči dejstvo, da hlapec
znanega večnega najemnika tu-
jinstva, podajaša vsem sovra-
gom Slovanstva, glasovitega
Franka, z naravnost živinsko
besnostjo kriče po obsodbi in
hlepce po — krvi!

Vspricho teh dejstev se imponuje vsem
solidnim, poštenim, neodvisnim in za bodočnost
domovine in naroda res zavzetim elementom
v dolžnost, da se zavedo veličine momenta,
da potisnejo vspricho tega procesa na stran
vse, kar jih ločuje, ter se stisnejo v falango,
ki naj vsej Evropi, ki bo te dni zastopana
v Zagrebu po najodličnejših tolmачih javnega
mnenja, pokaže, da je narod hrvatsko-
srbski odločen za neizprosno
boj proti madjarskemu imperi-
jalizmu in žnjim sodelujočemu
germanizmu ter za svobodo na-
roda in domovine!

To je danes iskrena želja naroda slo-
venskega, ki se predobro zaveda, kako je
njega usoda pretesno spojena z usodo naroda
hrvatskega.

Če se patrijotične hrvatske in srbske
stranke združijo za koncentriran odpor,
potem smo uverjeni, da ta proces — pa
naj bo že usoda obtožencev „veleizdajalcev“
taka ali taka — provzroči polom madjaron-
skega zistema v Hrvatski! Zaključujemo z
besedami, s katerimi je „Agramer Tagblatt“
zaključil svoj članek, posvečen „veleizda-
niškemu“ procesu: Nadejamo se, da bodo oni,
ki so od tega procesa pričakovali oslabljenje
naših narodnih sil, vakičkali s kraljem iz
Epira: Še ena taka zmaga in
— izgubljeni smo. A ne more se
vedeti, da-li bo sploh trebalo še jedne take
zmage!!

Strahovi.

(Veleizdajška komedija iz dvajsetega stoletja.)

I.

(Inspekcijska soba policijskega ravnateljstva
v Pragi.)

Brrrrrrr...

Halo!

Halo. Prosim kdo tam?

Policijski svetnik X.

Tu Weissgelb, korespondent „Reichs-
postea“. — Prosim, ali je gospod ravnatelj v
uradu? Želim govoriti žnjim v eminentno važni
stvari.

Gospod ravnatelj je v kavarni, pa mu
takoj lahko telefoniram.

Dobro. V četrt ure sem tam. Klanjam se.
Moj poklon.

Brrrrrrr....

II.

(Bureau policijskega ravnatelja. Ravnatelj in
Weissgelb.)

Ravnatelj (šaljivo): Tega Vam pa
ne odpustim z lepa, g. Weissgelb, da ste me
pripravili ob eno najzanimivejših šahovih parti-
tij. Tista „eminentno važna stvar“ bi že še
lahko malo počakala, ali ne?

Weissgelb (resno): Gospod ravna-
telj, šalo na stran! Od izida vse stvari je

V sredo dopoldne je pred zagrebiškim sodnim stonom pričela glavna razprava proti srbskim „veleizdajnikom“ Adamu Pribičeviću in 52 tovarišem, ki so obtoženi radi „veleizdaje“. Za rano jutraj se je začela množica zbirati pred sodnim poslopjem.

Sodni senat je sestavljen nastopno: Predsednik je podpredsednik sodnega stola Josip Tarabocchia. Kakor votanti funkcijsko sodni svetnik Pavel Pavešić. Ljudevit pl. Cekaš, dr. Sigmund Fink in Franjo Meixner. Zapisnikar je Barbot. Obtožbo zastopa drž. pravnik Milan Accurti. Branitelji so 32. — Časnikarstvo je zelo številno zastopano. Zastopniki so med drugimi, inozemski listi: „Corriere della Sera“, „Daily Telegraph“, „Times“, „Ruskoje Slovo“, „Petrograjska brz. agencija“. — Sodišče je za razpravo najelo šest stenografov, ki bodo stenografirali ves tečaj razprave. Ob 10. uri 20 minut je predsednik Josip Tarabocchia otvoril razpravo. Injavi, da bo vodil razpravo po že določenem redu. Prosil je časnikarske poročevalce, naj vstane, resnično in stvarno obsebujejo svoje liste, ker se bo ta izvestja primerjala s stenogramom in ako bo kaj krivo izveščeno, odvzame dotičnemu listu izkaznico, oziroma pravico do prisostvovanja na razpravi. Potem je po imenu pozval obtožence, ki so podali svoja generalija.

Obtoženi so sledeči:

Adam Pribičević, Valerijan Pribičević, Joco Oreščanin, Vaso Lukač, Nikola Milić, Gajo Živković, Petar Petrović, Rade Malobradić, Gjuro Jovanović, Antonije Sinić, Miloš Borovjević, Milevan Momčilović, Džmitar Milić, Dušan Trbuhić, Gedeon Ogrizović, Nikola Ercegović, Nikola Rbrača, Gj. Končar, Ljubomir Vilić, Dimitrija Gajić, Bogdan Ristović, Stevo Končar, Pero Bekić, S. A. Živković, Simo Živković, Gj. Gjurić, Tanasije Oblaković, Stevan Kačar, Mile Čorić, Pavle Matijašević, Stevo Radovanović, Mojo Hrvančanin, Džmitar Erčanin, Dušan Erčanin, Gjuro Erak, Glišo Vasić, Stevo Kalember, dr. Aleksander Gurić, Platon Solarić, dr. Dušan Mihajlo Mleković, Mikola Čudić, Lazo Bačić, Vaso Vukdragović, Mile Mitrić, Danilo Podunavac, Gjorge Jagnjić, Stevo Zukanović, Simo Vuksan, Kosta Dragosavac, Dosije Kutuzov, Milan Vukelić, Jovan Kalafatić.

Od teh je 17 starih izpod 30 let; 8 jih ima nad 50 let, 39 je že ožesjenih. Po poklicu je 18 trgovcev oziroma obrtnikov, 6 posestnikov, 12 učiteljev, 1 profesor, 5 duhovnikov, 8 uradnikov, 2 zdravnikov, 1 dijak. 47 jih pripada samostalni srbski stranki, drugih 6 so pa pristaši radikalne srbske stranke.

Predsednik je potem priobčil, da je dr. Stojanović izključen izmed braniteljev, češ, da ne more biti branitelj, ker je sam osumljen „veleizdajstva“. Državni pravnik Accurti se je izjavil tudi proti branitelju dr. Miladinoviću, češ, da je proti njemu uvedena kazenska preiskava radi „veleizdaje“. Dr. Miladinović je hotel nato replicirati. Predsednik mu je odgovoril, da mu zamore dati besedo še le po dovršenih generalijah. Ko so bila ista dovršena, je dr. Vinković predlagal, da se dr. Stojanovića pripusti kakor branitelja. Državni pravnik Accurti se je temu protivil. Senat se je umaknil v svojo posvetovalnico, da o tem sklepa. Sklenil je, da se pripušta dr. Stojanovića kakor branitelja, ker bi imel pravico vpogledati v sodne akte. Isto je sklenil tudi glede dr. Miladinovića. Proti temu sklepu so branitelji uložili pritožbo ničnosti. Po odmoru se je pričelo s čitanjem obtožnic.

Za časa čitanja generalij in personalij je prišlo do več zanimivih incidentov. Tako je obtoženec Rade Malobabić za svoj stan izjavil, da je „aretiranec“, kar je izzvalo med obtoženci smeh. Obtoženec Ljubomir Vilić je na vprašanje, koliko ima otrok izjavil, da 4, a predsednik je rekel, da v zapisniku stoji 5, nakar mu je obtoženec odgovoril, da je tekem preiskave en otrok umrl. — Obtoženec Nikola Ercegović, oče 10 otrok, je na vprašanje, kdo mu je branitelj, rekel: Čestito življenje in čista vest prvi, potem pa je navedel odveteke kakor branitelje na drugem mestu.

odvisno, ali dobite visok rek, ali pa modro polo.

Ravnatelj (smeje se): Torej ne bomo imeli opravka z navadnim lumpom. Pa vendar ne bo treba skrbeti za osebno varnost kakoga inkognito potujočega eksotičnega serenizima?

Weissgelb (nejevoljno z glavo kima): Gospod ravnatelj, izvoljujete biti danes tako dobre volje. Samo ne vem, koliko časa še. (Srečano in s povdarkom): Treba preprečiti veleizdajo, oziroma revolucijo, kakršne še nismo doživeli izza ogrske vstaje.

Ravnatelj (skoči krišku bled kakor platno): Za Boga, veleizdaja in v Pregi? To ni možno!

Weissgelb: Poznam načrte vse zarote v detajlu. Če gospod ravnatelj momentano...

Ravnatelj (izpije v naglici veliko kupico vode): Pripovedujte, prosim pripovedujte! (Si pripravi kos sivga konceptnega papirja; tudi pri policijskih ravnateljstvih se namreč varčuje na — papirju.) Takih stvari ni nikakor odlašati.

Weissgelb: Baš sem odkosil, ko je nekdo na koridorju močno pozvonil. Sluga, ki sem mu strogo ukazal vsacega odsvetiti, ki bi me motil med kosilom, je hitel...

Ravnatelj: Nichts für ungut, gospod

Obtoženec Stevan Kačar iz Strmena je na vprašanje, da-li je bil že kaznovan, odgovoril: „Bil sem kaznovan s 6 meseci preiskave“. — Velik smeh je nastal v dvorani, ko je obtoženec Gjorge Jagnjić na vprašanje, koliko ima otrok, izjavil: „Nobenega, ali po obtožnici ima eno, kaj pač porače moja žena, ko zve o tem otroku“.

ZAGREB 4. (Ogr. biro). — Današnja razprava je otvoril predsednik ob 8. uri in trideset dopoldne. Nadajevalo se je čitanje obtožnic. Kakor je sedaj določeno, utegne zaslišanje obtožencev trajati do 17. marca. Za ta dan so pozvane prve priče. Sodni stol je odklonil vseh 300 prič, ki so jih predlagali branitelji, da se zaslišijo, ker so iste same osumljene, da so se udeležile veleizdajske propagande.

K položaju v Avstriji.

Novi galški minister.

DUNAJ 4. Jutršnja „Wiener Zeitung“ objavi cesarjevo lastnoročno pismo, da je minister za Galicijo vit. Abrahamowitz rešen službe in da mu je za njegovo delovanje izrečeno najvišje priznanje in podeljen red železne krone I. reda. Njegovim naslednikom je imenovan posl. dr. Ladislav vit. Dulemba.

OGRSKA.

Kriza na Ogrskem.

Iz Budimpešte javljajo: Listi so polni vesti o predstoječi krizi. Parlamentarni krogi stoje pod utisom seje bančnega odseka. Posl. Gavro Ugron, kakor zaupna oseba vladnih krogov, je izjavil neki skupini poslancev, da je vprašanje odstopa ministerstva — vprašanje nekoliko dni. Stranka neodvisnosti — je stranka bodočnosti. Členi ustavne stranke so zelo egorčeni proti vedenju pristašev stranke neodvisnosti na seji bančnega odseka.

Rusija.

Ruske čete ob galški meji.

Krakovski „Naprzad“ javlja iz Tarnopola, da je ob galški meji zbranih do 70.000 ruskih vojakov. Poveljnik kijevskega zbora je za ponovno izjavil svojim častnikom, da pokaže Rusija pred Evropo, da bo znala in mogla izvršiti svojo tradicijsko misijo. Isti list javlja, da prihajajo na mejo dan na dan nove čta.

DOGODKI NA BALKANU.

Ali smo na predvečer vojne?

Siike se menjajo kakor v kakem kolejdokopu: sedaj se vidi položaj črn, brezupen, potem pada zopet žarek rahlje nade na sliko. Predsinočnje vesti so bile skrajno vznemirljive, kakor da je uganil zadnji žarek nade na mirno rešitev avstrijsko-srbskega spora. Sinočnje vesti so zopet za nijanso ugodnejše. Sinočnje vesti vsebujejo par simptomov, da ni Avstrija in Srbija nočeta spregovoriti zadnje usodne besede.

Dočim smo beležili včeraj vest, da je Srbija definitivno odklonila nasvet, da bi se odpovedala zahtevi po teritorialni odškodnini. Sinoči pa nam je sporočil brzojav, da je odgovor Srbije na noto Rusija sestavljen v povsem korektni formi. Srbija, da se sicer ne odreka rešeni zahtevi, ali tudi ne izjavlja kategorično, da bo vstrajala pri tej zahtevi. Izjavlja pa, da je Srbija pripravljena za priateljstvo sporazumljenje ako bo odgovarjalo interesom Srbije.

To bi bil pomirljiv znak od strani Srbije. Jednak simptom moremo zaznati danes tudi z avstrijske strani. Oficijozni „Fremdenblatt“ prinaša namreč članek na adresu Srbije. Članek je pisan sicer jako samosvestno, ali vsebuje tudi izjavo, da je Avstrija pripravljena dati Srbiji gospodarske koncesije. Naglašja sicer, da Avstrija nikakor ni primorana v to, ali pripravljena je za koncesije, da se srbski narod prepriča, da se Avstro-Ogrska noče vpirati njegovemu razvoju. Naglašja tudi, da Avstrija ima pravico suvereno odločati o tem, in da druge vlasti nimajo pravice do posredovanja. Ali to nič ne de, glavno je: da je priprav-

ljena v to. Obžalovati je le, da ni avstrijska diplomacija takoj podala tako izjavo, da je pripravljena dati koncesije, ki zagotovo Srbiji svobodno gospodarski razvoj. To bi bila morda lahka podlaga za pogajanja in sveto bi bilo prihranjeno vse to nervozno vznemirjenje. Mesto tega pa je osorno in trdo odbojalo vsako misel na kako odškodnino in so po vrhu znamenita nemška glasila obmetavala Srbijo le z zasramovanjem. To je bila vsakako huda pogreška, ki je ulivala olja v ogenj srbskega ogorčenja. V interesu evropskega mira in v interesu naše monarhije bi bilo le z veseljem pozdravljati, ako je na Dunaju zavladało spoznanje, da je bila pogreška.

SRBIIJA.

PETROGRAD 4. Kakor je Petrograjska brz. agencija iz zanesljivega vira zvedela, je odgovorila srbska vlada, potem ko se je posvetovala o ruškem predlogu, da Srbija ne namerava dati povoda za vojno z Avstro-Ogrsko niti spremeniti svojih normalnih, prijateljskih odnosov do te države. Prav tako malo zahteva Srbija v zvezi z bosansko-hercegovinskim vprašanjem od Avstro-Ogrske teritorialnih, političnih ali gospodarskih odškodnin, marveč poplačila zaupa, ne da bi se umešavala v to vprašanje, ki spada pod odločitev signatarnih vlasti, v njihovo močrost in veliko čutstvo pravičnosti. Srbska vlada namerava sedaj odposlati vesilam okrožno noto v gori omenjenem smislu.

KOLIN 4. Neka berlinska brzojavka „Köln. Zeitung“ konstatuje odločno, da je ministerski predsednik Novaković na nasvet Rusije, Anglije, Francije in Italije izjavil, da Srbija ne vzdržuje svojih teritorialnih zahtev in opusti vsako provokacijo Avstro-Ogrske. Avtonomijo Bosne in Hercegovine smatra Srbija valed turško-avstrijskega dogovora urejeno v smislu, da se ne more Srbija več s tem baviti.

PETROGRAD 4. „Rječ“ poroča v neki pariški brzojavki: Rusija je izjavila francoski diplomaciji, da se smatra po svoji zadnji, Srbiji odposlani, noti vezano in da odreče Srbiji daljšo pomoč, ako ista ne pristane na noto. V uvodnem članku napada „Rječ“ hudo ministra za unanje stvari Izvoljskega.

PETROGRAD 4. — Oficijelni odgovor srbske vlade na rusko noto ni še prispel. Kakor se govori, so vendar v unanjem uradu prepričani, da bo odgovor ugoden.

PARIZ 4. „Agence Havas“ je priobčila sledečo noto: Srbija je izročila ruškemu odposlanec odgovor, ki se ga priobči vladam. Srbija zagotavlja svoje miroljubne namere in izjavlja, da imajo nje vojaška varstvena odredbe le čisto defenzivne značaj ter da želi edino le, da se vzpostavi ob meji normalni odnošaji. Srbija ne zahteva ničesar in je pripravljena poveriti Evropi svoje koristi, če prizna Evropa aneksijo Bosne in Hercegovine.

SOLUN 4. Srbija je prepovedala izvoz žita v novipazarski sandžak.

ČRNOGORA.

SOLUN 4. Uradno poročilo iz Skadra pravi, da dela Črnogora priprave ob meji, ki se tolmačijo kakor ugroženje Skadra.

TURČIJA.

PETROGRAD 4. — Danes zjutraj je prispel semkaj turški minister za unanje stvari Rifaat paša. Na kolodvoru sta ga vsprejela turški poslanik in kancelijski načelnik ruskega ministerstva za unanje stvari Satinski.

CARIGRAD 4. Tudi v Skoplju in Bejruti je nehal bojkot. V Samsunu, Kerasoni in drugih krajih traja še dale. Isto tako štrajkajo tudi še tukajšnji lastniki prevoznih ladij.

BOSNA.

Politične aretacije v Bosni.

Iz Sanskega mosta poročajo, da je bila pri predsedniku srbsko-pravoslavne cerkvenega in školskega odseka Simi Zuranica — bratu vladnega svetnika dr. Toša Zuranica na Dunaju — hišna preiskava in da so bili radi suma „veleizdaje“ aretirani trgovci Todor G. Popović, Lazar in Jovo Milinković.

nima drugega namena, nego navduševati slovenski narod za panslaviistične ideje. Glava ljubljanskega zarotniškega pododborja je ljubljanski župan, ki je že dal ljubljanski grad skrivoma močno utrditi. Pod pretvezo, da bo preganjal ljubljansko megle in vspešnejše odstranil ob raznih procesijah, je dal odstraniti stare pohlevne grajske kanone, na mesto katerih bo v kratkem montiral moderne 12-centimeterske topove. Po županovi inicijativi se je ustanovil tkzv. „morostarski Flottenverein“, ki ima nalogo da v najkrajšem času sestavi močno ljubljansko brodograd. Ogromna bojna ladja, sistem Dreadnought, leži baje že dlje časa usidrana v grmovju blizu Gruberjevega kanala. Prednost „morostarskega Flottenvereina“ je tako velika, da je neko transportno ladjo krstil po ruski križarki „Cesarevič“, ki pred očmi c. kr. oblasti celó v mestu nemoteno prevaža ljudi čez Ljubljano. Tržaški pododbor, v katerem sede poleg dr. Rybafa najzagrizenejši Garibaldinovi, izdeluje kakor po sebi umljivo, bombe najmodernejšega sestava slednjič Zagreb pa si je stavi nalogo, da sprijazni Hrvate s Sibi. Čemu... to se umeje.

Ravnatelj (ki je ves čas le dvakrat v minuti sapo zajemal): Toda Praga, Praga, povejte kaj več o Pragi!

SARAJEVO 4. — Glasom neke vesti iz Zvornika so včeraj zjutraj pri Glavičici ob Drini srbski kmetje močno streljali na avstrijsko patroljo. Patrolja je odvrnila, radi teme se pa ni moglo konstatirati, ako je bil kdo na srbski strani ubit ali ranjen. Od patrolje ni bil nikdo ranjen.

BOLGARIJA.

DUNAJ 4. Bolgarski car Ferdinand je sinoči odpotoval v Sofijo.

BUKAREŠT 4. Car Ferdinand je danes zvečer prispel semkaj z Dunaja. Na kolodvoru ga je vsprejel kralj Karol. Car Ferdinand ostane jutri tukaj kakor gost in se potem vrne v Bolgarijo.

DROBNE POLITIČNE VESTI.

Slovanski kandidat za mesto državnoborskega predsednika. — „Slovanska Jednota“ je sklenila, da kandidira na mesto predsednika državnega zbora poslanca prof. Masaryka.

Za nove parlamentar. volitve v Italiji se doslej volilci in desedanjji poslanci le malo brigajo. Šestdeset desedanjjih poslancev je izjavilo, da ne bodo več kandidirali. V 82 volilnih okrajih je postavljen le po en kandidat. Skupno se je doslej pojavilo le okrog 1100 kandidatov, med temi 250 socialistov. Katoliki se povsod volitev udeležijo.

San Giuliano — naslednik Titttonijev. V italijanskih političnih krogih se govori, da bo naslednik Titttoniju na mesto ministra za unanje stvari sedanjji poslanik v Londonu, San Giuliano. To imenovanje se baje izvrši še le meseca aprila ali pozneje.

Dnevne vesti.

Politično društvo „Edinost“

vabi na

JAVNI SHOD

ki bo v nedeljo, dne 7. t. m. ob 4. uri in pol pop. v dvorani »Gospodarskega društva« v Rocolu. Poročal bo državni poslanec dr. Rybář o političnem položaju.

Zaupen shod za prihodnje volitve v mestni svet tržaški. Podpisani odbor polit. društva „Edinost“ vabi gospode zaupnike tega društva na važen sestanek v prostore Narodne delavske organizacije, ul. Lavatovo št. 1, I. nadst., za drevi ob 8. uri zvečer.

Na sestanku se bodo sklepalo o naši volilni organizaciji v mestu.

Gg. zaupniki naj se gotovo odzovejo pozivu v polnem številu!

Odbor pol. dr. „Edinost“

„Piccolo“ in logika. Ni ga članka v Trstu, ki bi ne znal, kam streme vse težnje in želje nekaterih Italijanov. Komaj čakajo že, da bi zaplapolala tri kolera pri Mihcu in Jakcu. Če jim kdo pobije nazore in če jim dokazuje neumnost takih želja, tedaj zbirajo vso svojo logiko — če jo še kaj imajo — in vam zadrženo govorijo o neki, zgodovinski pravici, ki jo Italija baje ima do teh pokrajin. Nič ne pomaga, ako se jim vi smejete in če jih zavračate, da so njih želje le same utopije.

Strastno se drže svojega sistema dokazovanja. Kdor si torej hoče prilastiti karkoli, sibo, ne potrebuje drugega, nego da dokazuje nasprotniku svojo „zgodovinsko pravico“ do predmeta in — to je njegov. Tako logika naših sosedov se izpreminja kakor je ravno potrebno.

O znani aferi med reškimi kapitljem in senjsko škofijo piše „Piccolo“, da so dokazovanja hrvatskih duhovnikov slaba in da so njih želje le same utopije. — Duhovniki so namreč dokazali „zgodovinsko pravico“, ki jo ima že od nekdaj senjska škofija nad reškimi kapitljem. Iz sedanjih „Piccolovih“ izvajanj pa je razvidno, da velja pri Italijanih „zgodovinska pravica“ le takrat, kadar se — njim zdi potrebno.

Postransko bodi omenjeno, da dolgi „Piccolo“ hrvatsko duhovščino, da hoče ta

Weissgelb: Takoj sem Vam na razpolago, g. ravnatelj. Afera o dobavi cevij za praški vodovod Vam je znana, kaj ne? Ni pa Vam znano, da te cevi, ki sedaj tu po ulicah leže, niso vodovodne cevi, temveč — topovi... (Ravnatelj zakriči in — omedli. Na krik prihiteli sluga. Ko zapazi ravnatelja vsega bledega sloneti v naslonjaču, zavpije na ves glas: Atentat! Atentat! Malik, Stranski, Slama, semkaj! V hipu se usujejo trije detektivi v ravnateljevo pisarno ter zagrabijo Weissgelba — dozdevnega napadalca. Le-ta, preveč osupnjen, da bi spravil kako besedo iz sebe, se da mirno odvesti v luknjo. Medtem se sluga, ki ni zapazil nobene krvave sledi na tleh, ohrabri in skoči svojemu gospodu na pomoč. Ko vidi, da leži gospod ravnatelj samo v omedlevici, se popolnoma potolaži. S kisom ga spravi kmalu k zavesti. Ljubi čitatelj si lahko predstavljate, da izrazi, ki je pošlast žajmaji g. ravnatelj svoje tri detektive in slugo, ko je izvedel, kam je izginil Weissgelb, niso bili baš iz Knigge-ja posneti. Gospod ravnatelj je šel osebno po Weissgelba, ki seveda tudi ni bil ravno v rožicah. Šele po dolgem prigovarjanju in moleodovanju se je dal Weissgelb, ki je ves čas mrmral o — sindikatski tožbi in podobnih rečeh, prepričati, da je sledil ravnatelju v njegov biro.)

Weissgelb. Ad rem, ad rem. Vso to predigro si lahko v mislih sam predstavljam. Kdo je bil neznanec, ki se ni dal odsvetiti na noben način in kaj Vam je bil povedal med štirimi očmi? To me zanima.

Weissgelb (nekoliko pikirano): Gosp. ravnatelj ste jako nestrpni. Popreje niste bili preveč radovedni.

Ravnatelj: Ne trosite, prosim Vas, žarečega oglja na mojo glavo, itak sedim že kakor na iglah...

Weissgelb: Neznanec se mi je sicer predstavil, a imena njegovega ne smem povedati, ker sem mu obljubil, da je zamolčim. Le toliko smem omeniti, da je delavec mestnega vodovodnega kuratorija. Tudi on je zapleten v zaroto, a ker mu vest ni dala miru, odkril mi je vse veleizdajalske spletke. — V Pragi, Ljubljani, Trstu in Zagrebu obstoje zarotniške družbe, ki ne nameravajo nič več in nič manje, nego razbiti našo staro Avstrijo s pomočjo Srbije. Praga je glava vse razširjene zarote. Da se jim načrti posrečijo v najkrajšem času, razdelili so si zarotniki vse delo. Praga je, kakor sem omenil, central, ki ima poleg vodstvenih stvari zlasti proučevati vse najnovejše iznajdbe na polju vojne umetnosti. Ljubljana organizira ravnokar po vseh slovenskih deželah bojkot proti Nemcem, ki

slednja pokazati svoje politične tendence tudi v cerkvenih stvarih... Nu povejte nam, o čem je še kedaj govoril „Piccolo“ in kdaj je še kako stvar branil ali napadal, da ne bi bilo politične tendence poleg? — Toda „Piccolo“ ima — svojo logiko. Opazovalec.

Taki so — „naši“ ljudje! Prejeli smo: Včeraj je bilo čitati v enem tujaknjih laških listov smrtnico po 78-letnem Aleksandru Žgurnju, ki je, kakor je posneti iz omenjene smrtnice, umrl — v Podragi pri Vipavi!! Nas, ki to pišemo, je sram, da se o smrti poštenega zavednega slovenskega starčka objavljajo smrtnice — v laških listih!

Ako že sorodniki nečajo obvestiti slovensko javnost o smrti slovenskega moža — naj bi vsaj molčali. Spoštovali naj bi vsaj notorično narodno mišljenje pokojnikovo!

Pokojni Aleksander Žgur bi se gotovo v grobu obrnil, ko bi vedel na kak način se naznanja njegova smrt.

Žal — a taki so še danes nekateri „naši“ ljudje!

Pozor! Z dežele so nam poslali okrožnico, ki jo razpošilja graška podružnica „K. k. priv. Böhmische Union-Bank“ našim denarnim zavodom. S to okrožnico prosijo rečena podružnica, naj bi se jej doposlala bilančna poročila za minolo poslovno leto.

Opozarjamo, da je rečena podružnica zagrizena sovražnica Slovencev in naš dopisnik izraža bojazen, da hoče nabirati statistiko v kakšne nečedne, ali celo sovražne namene.

Vojaški nabori odgodjeni. C. kr. namestništvo je izdalo naznanja, da so vsled naloga c. kr. ministerstva za domobranstvo za to leto do nadaljne odredbe odgodjeni vojaški nabori na Primorskem in vsled tega preključuje uradni razglas ob 30. januarja 1909 št. M I—1870/1—08 glede določitve nabornih dni.

Poroke, rojstva in umrljivosti. Od 21. do 27. februarja se je v tržaški občini poročilo 130 parov. Rodilo se je 138 otrok in sicer 68 moških in 70 žensk. Umrla je 118 oseb in sicer 57 moških in 61 žensk, od teh 27 izpolni enega leta.

Tržaška mala kronika.

Turisti na potovanju. Včeraj zjutraj je priplul iz Liverpoola in Aleksandrije angleški parnik od Cunard Line „Carpathia“ ton. 8625 pod poveljstvom kap. C. Smith z 216 osebami. — V parniku se nahajajo 110 angleških in deloma ameriških turistov. — Včeraj zvečer ob 8.15 je „Carpathia“ odšla na Reko, od koder pojde naravnost v New-York.

Težka nezgoda na delu. Ignacij Kokovnik, star 25 let, stanujoč v stiskalnici olja, je včeraj delal okoli nekega stroja. Neureča je hotela, da mu je desna roka običala v kolesu stroja, vsled česar se mu je ta ud kar razmesaril. Sprejeli so ga v bolnišnico. Josip Paković, star 63 let vslužben pri trgovcu lesa in olja Ant. Bruna stanujoč v zagati S. Teča št. 15, je po neprevidnosti vtaknil desno roko v stroj; stroj mu odrezal dva prsta. Prenesli so ga v bolnišnico.

Poskus samomora petnajstletne zaljubljenke. Melita Ravalico, stara 15 let, stanujoča v ul. Kandler št. 1, je včeraj v samomorilno svrhu izpila 50 gramov jesihovalne kishne. Potom rešilne postaje je dobila prvi lek in je bila spravljena izven nevarnosti. — Na prošnjo rodbine so jo pustili doma. Vzrok samomora tiči v nesrečni ljubezni.

Tržaške ognjusnosti. Ogjler Humbert Fon, star 30 let iz Kormina, je bil včeraj opoludne v ul. Torrebianca vsled ogojusne pijanosti tarča vseh poglavcev. Peljali so njega in pozneje nekega njegovega tekmeča na inšpektorat, kjer naj se duhovi skade!

Koledar in vreme. — Danes: Agapeta muč. (Kvat.petek). — Jutri: Fridolin op. (Kvat. sobota). — Temperatura včeraj ob 2 uri popol. + 10.5 Cels. — Vreme včeraj: dež, oblačno.

— Vremenska napoved za Primorsko: Oblačno s posamičnimi padavinami. Zmerni vetrovi. Temperatura naravla. Počasno boljganje.

Naše gledališče.

Prihodnje nedeljo dne 7. t. m. ob 8. uri zvečer se uprizori na slovenskem odru velika drama

„MOČ TEME“

eno izmed največjih del, ki jih je ustvaril slavniti grof L. N. Tolstoj. Sicer že pisateljevo ime jamči za dovršenost in znamenitost tega dramatičnega umotvora. Tolstoj, ki tako dobro pozna vse, tudi najbolj skrite sile in nagone človeške narave kakor pri izobražencih tako tudi pri preprostem kmetu, nam je v svoji drami očrtal z nedosežno umetnostjo vrsto likov, ki nastopajo pred nami s porazujočo verjetnostjo življenja in nas tem bolj prepričujejo, da je razvoj danja, ki je videti docela enostavno in preprosto, brez vsake priiljenosti in narejene umetnosti; zato pa se gledalec uklanja tudi plemeniti idaji, kateri služi „Moč teme“, brez najmanjše nevolje in brez najhujšega dvoma. Glavna lica, ki jih zremo na odru, so: Bolehni gospodar Pjotr, ki ga mlajša njegova žena Anisija kot neprijetno breme mrzi; v Pjetrovi hiši sta še, nekaj slaboumna hči Akulina in mala Anjukta, ki rre s svojimi nedolžnimi očmi vse te grde čine „teme“, ki se gode v četovi hiši, in prezgodaj dozoreva; pri hiši služi za blaga mladi in gizdavi Ni-

kita, za katerim obrača hotna gospodinja svoje zsljubljene oči. Nastopita tudi Nikitin stari oče, dobri in mehki Akim, ki je smešen po svojem govorjenju in neroden pri nastopanju, ampak on je poštenje, vest, ki se ne prenehoma oglašja v tej — „temi“. Vse drugačna je mati Matrona, zvrta in hudobna ženska, ki celo podpira grešno ljubezen med sinom in gospodinjjo, kateri preskrbi za novce celo „praškov“, da bi gospodarju prejel — odleglo. In res mu odleže na praških in „moč teme“ raste in raste. Nikita se poroči z Anisijo, pa začne ljubimkovati s pastorko Akulino in ta ljubezen ne ostane brez posledic; te pa je treba odpraviti za vsako ceno in to se tudi zgodi. „Moč teme“ je dospela do vrhunca: Akulinine dote Nikita umori, saj so prijavljeni snubci za to nesrečno dekle, ki se je v svoji omejenosti in polnosti docela udala mlademu, njenim željam strežočemu možu matere, ki jo z dna duše sovraži, saj ve da je Anisija zastupila Pjotra. In dasi se na zunaj zbirajo čim dalje temnejši oblaki nad grešnim domom, se jame v Nikitovi duši jasiti: teža greha je prevelika, da bi jo mogel nositi človek in dobri Akim, živa njegova vest, mu pomaga osvoboditi se „moči teme“. Pred zbranimi svati pred vsa družbo prizna svoj greh, da zabrani vsaj zadnje zlo — zvezo med Akulino in njenim ženinom. Drama je po tem takem polna najimenitnejših učinkov, ki se jim občinstvo ne more odtegniti. Pričakovati je torej, da naši rojaki ne zamude prilike ter v velikem številu pridejo uživati ta najlepši dar slovenske umetnosti.

Tržaška gledališča:

FENICE. — Danes ob 8. uri je v tem gledališču takozvani „modernej večer“, pri katerem sodelujejo najboljše moči cirkusa Besini.

EDEN. Nocoj je tu varieta predstava.

Društvene vesti.

TELOVADNO DRUŠTVO „TRŽ. SOKOL“
uljudno vabi na svoj „IV. družabni večer“, ki se bo vršil jutri ob 8. uri in pol zvečer v veliki dvorani „Nar. Doma“.

Na tem večeru iz prijaznosti sodeluje: režiser slov. gledališča brat Verovšek, gled. igralec gosp. Vebie, društveni pevski zbor in godba pešpolka št. 97.

Vstopnina za člene: 60 st. za nečlene: 1 krono, lože se dobivajo po 5 K. V dvorani bodo postavljene pogrnjene mize. Promenadna toaleta. Na zdar!

TRŽ. KOL. DRUŠTVO „BALKAN“
priredi v soboto, dne 13. t. m. svoj drugi družinski večer v prostorih slov. „Trg.-izobraževal. društva“ (ul. S. Francesco št. 2. I. nad.)
Iz posebne prijaznosti sodelujeta slavn. pevsko društvo „Ilirija“ od S. Jakoba ter tamburaški odsek „Verdeljskega Sokola“.

Ker je čisti dobiček namenjen za ustanovljeno društveno fanfaro (glasbo na rog), nadejati se je veliko udeležbe se strani slav. občinstva.

Veselični odsek.

Verdeljski „Sokol“. Danes, petek, točno ob 9. uri odborova seja. Predsedništvo.

Pevsko društvo „Ilirija“ naznanja, da bodo odlej redne pavske vaje vsaki torek za moški zbor, v sredo za ženski zbor, in v

Ker mi o priliki mojega odhoda iz Boljuna ni bilo mogoče se od vseh svojih prijateljev osebno posloviti, štejem si s tem v prijetno dolžnost, da se istim tem potom iskreno zahvaljujem za vso naklonjenost, katero so skazovali moji družini. V zadnjih težkih dnevih bili so mi v veliko tolažbo, splošni dokaz ljubezni Boljunčanov, med katerimi sem bival preko 60 let. Ključem vsem
Z Bogom!
prešerni:
JOSIP VENTURINI.

Potrjim srce naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je včeraj preminul naš preljubljeni soprog, ozi. brat in oče
JOSIP GREGORIČ
v starosti 45 let. — Pogreb bo jutri ob 2. uri popold. iz kapele sv. Justa na pokopališče na Katinaro.
TRST, dne 4. marca 1909.
Žalujoča družina.
NOVO POGREBNO PODJETJE TRST
ulica Vincenzo Bellini 13.

PEKARNA in SLADČICARNA
VINKO SKERK, Trst, ul. Acquedotto 15, podružnica ul. Miramare 9
V moji pekarni se vdobi vsaki dan trikrat frišen kruh in se dovaža vsak čas tudi na dom. Dobi se tudi najfinejše moke iz najboljših mlinov, biškote in posebno pa specialiteto za čaj. Dobi se tudi veliko izbero buteljki ruma in vsake vrste čaja ter vse to po najnižji ceni.
Spoštovanjem V. SKERK.

ZAHVALA.

O priliki prebridke izgube naše nepozabne iskreno ljubljene matere, babice, oziroma tašče

Amalije Venturini roj. Samsa

nam je došlo v veliko tolažbo izraženega iskrenega sočutstvanja od vseh strani. Štejemo si torej v dolžnost, da izrazimo na tem mestu iskreno zahvalo vsem onim, kateri so nam na kakoršenkoli način pokazali svoje sočutje! Osebito se še zahvaljujemo pevskemu društvu „Prešeren“ za podarjeni venec in petje ganljivih nagrobnic ter županu in dež. poslancu gosp. Josipu Pangerc, kateri je ob tej priliki prevzel vodstvo.
BOLJUNEC, dne 1. marca 1909.

Družina Venturini.

Vse veliki in ugodni nakupov usnja, prodaja v
čevljarstvu
Nuova Calzoleria Triestina
ulica G. Carducci 21 (prej ul. Torrente)
oburlo za moške po sledečih cenah:
Čevlji (gote) za moške iz usnja Boxcaif . po K 9—
Postoli za moške s trakom „ „ „ „ 9.—
„ „ „ „ „ „ „ „ 9 60
„ „ „ „ „ „ „ „ 5 60
Izbera razno vrstnega oburlo za gospode, gospe in otroke I. s
čevlji in postoli najmodernejših krojev in oblik iz blaga I. vrste
Dela solidno in natančno. CENE ZMERNE.

ANTON REPENŠEK
knjigovez v Trstu, via Cecilia 9
priporoča slavnemu občinstvu
svojo moderno urejeno delavnico,
v kateri se izvršujejo vsa v to stroko spadajoča
dela točno in po zmernih cenah.
SVOJI K SVOJIM!

„Konsumno društvo“ v Dolini
registrirana zadruga z omej. poročtvom
vabi na

redni občni zbor
ki se bo vršil
dne 21. marca ob 3. uri popol.
— v društvenih prostorih. —

DNEVNI RED:

- 1.) Računski zaključek za leto 1908.
- 2.) Morebitni predlogi.

ODBOR.

PEKARNA in SLADČICARNA
VINKO SKERK, Trst, ul. Acquedotto 15, podružnica ul. Miramare 9
V moji pekarni se vdobi vsaki dan trikrat frišen kruh in se dovaža vsak čas tudi na dom. Dobi se tudi najfinejše moke iz najboljših mlinov, biškote in posebno pa specialiteto za čaj. Dobi se tudi veliko izbero buteljki ruma in vsake vrste čaja ter vse to po najnižji ceni.
Spoštovanjem V. SKERK.

Založništvo lg. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani

Pravkar so izšle v najinem založništvu:

Guy de Maupassant NOVELE

Debeluška; Oskrbnik; Vrvica; Morilec; Srečanje; Končano; Pijanec; Nekdaj; Pismo, ki so ga našli pri utopljencu; Poleno; Resnična dogodba; Razbita ladja. ○○○

Iz francosčine preložil: Dr. Jvo Šorli.

Dr. Jvo Šorli, že najbolje znan kot samostojen pesnik, nudi s to svojo knjigo izborn prevod najlepših novel odlič. Francosa Guy de Maupassanta, ki jih bodo radi čitali v slov. krogih

8*, 220 strani. Broširane 3 K, elegantno vezane 4 K.

V DOBROZNANI PRODAJALNICI MOŠKIH OBLEK

ALLA CITTÀ DI TRIESTE

TRST — ulica Giosuè Carducci št. 40 (prej Torrente) — TRST

novi dohodi za zimsko sezono. Moške obleke kamgarn barvane in črne. Obleke za otroke in dečke od 3 do 10 let. Velika izbira paletet za moške in dečke. — Povrniki in jope z ovratnikom astraham ali zafjevo kožo. Specialiteta tu- in inozemskega blaga ter lastna krojačnica za izdelovanje oblek po meri. — Fuštanjaste, srajce, hlače iz bombaževine, spodnje hlače, pletenine in druge potrebščine za delavce po cenah brez konkurence. — GOVORI SE SLOVENSKO.

Pohišstvo solidno in elegantno
po zmernih cenah
Rafaele Italia
TRST — Via Maloanton

Petek za skupni mešani zbor. P. n. perci in pevke so nspromeni, da redno zabajajo k perskim vajem. Vabijo se k pristopu novi evci in pevke. V soboto 6. marca redna seja. Odbor.

Občni zbor podružnice družbe sv. Cirila in Metoda na Greti se bo vršil dne 6. t. m. ob 8. uri zvečer v prostorih „Konsumnega društva“ v Rojšanu s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev odbora in namestnikov. 5. Volitev pregledovalcev računov. 6. Razni predlogi in nasveti.

Darovi.

Za veliki Ciril-Metodov ples združeno slovenske mladine so doposlali gg.: Mihael Pernarčič mizarški mojster K 2, potom Jadranske Banke dr. Josip Mandić Trst K 10. Dr. Ivo Jagodič odvjetnik v Trstu K 10. Dr. I. Zerkovich c. k. notar v Trstu K 10. Ivan Godnič trgovec v Trstu K 10. Niko V. rona Trst K 6. Mijo Kušter Trst K 5. Matko Kante šol. nadz. Sežana K 4. Ivan Kokalj Trst K 4. M. Venedig Trst K 4. Ivo Bolanič Trst K 3. Dr. Peter Bučič Trst K 2. Anton Ščuka Barkovlje K 4. V včerajšnjem izkazu čitaj Petar Harlovič K 10, mesto K 5 kakor je bilo pomotoma natisnjeno.

Vsem vrlim rodoljubnim darovateljem iskrena hvala. Nadaljne prispevke prosim se dopošiljati na ugl. „Jadransko banko“ v Trstu ali na g. Viadko Ternovec t. č. blagajnik Trst Fontana 4.

Za moško podružnico družbe sv. Cir. in Met. v Trstu so darovali gostje na slaničnem večeru v Balkanu K 1246. — Denar hrani predsednik.

Isti podružnici sta darovala: štajerska Slovenka D. K. 2 K in Kralj 2 K. Srčna hvala!

Isti podružnici je nabrala gđc. Z. B. v veselji družbi pri Pirčevih v sv. Križu K 12. Apolonija Košmelj je darovala 60 stot. gosp. Herjak dodal še 30 stot. — Denar hrani uprava.

Dne 28. febr. — dan krsta Danice Piščanec, nabrali so zaostali gostje pri Ničelu št. II. — 4 K za podružnico Ciril-Metoda in 4 za dij. društvo. Gealo slove:

Danica mala
Danica zala
V krstni svoj dan
Je nekaj zložila
Za družbo Cirila
In brata Metoda
Obmizna gospoda.
A tudi dijakov
Pozabimo ne,
Ko dobro nam gre;
Če ni jih — petakov,
Pa damo, kar je —
Saj to da sreč.

Gr. E.

Denar hrani predsednik.

Po veselici pevsk. društva „Primorec“ v Trebčah nabralo se je med navzočimi gosti in perci za Razmov spomenik K 430. K tej svoti je dodalo bratsko društvo „Straža“ še K 3. Ivan Fran Mahnič trgovec v Bazovici K 2.

Vesti iz Istre.

Iz Kopra. „Edinost“ je priobčila dne 16. m. m. dopis iz Kopra, v katerem se opisujejo naše letošnje predpustne zabave z nežnim, ki napravljajo utis, kakor da hočemo koperčani delati Tržačanom konkurenco.

Tudi je dopisnik o naših prireditvah poročal pristransko. Tako je bil prezirljivo malobeseden o naši „samomoški“ veselici, da si je bil poprej v „Edinosti“ radoveden glede vspeha te prireditve. O veselici „Zvezde“ dne 2. decembra tudi ni poročal resnično Tamburaši so le na željo in slučajno zaigrali par komadov.

Sploh se zdi, da se gospod dopisnik uvršča med — razdirajoče elemente. Da se društvu „Zvezda“ ni možno tako svobodno kretati kakor kakemu drugemu društvu, to mora biti tudi dopisniku dobro znano. Da se je ps ples dne 5. januarja najlepše obnesel, bi moral priznati tudi dopisnik. Saj smo ob tej priliki nabrali tudi 23 K za družbo sv. Cir. in Met.

Da naša inteligenca nima tu dovoljnega užitka, je res, ker leži stvar v razmerah. Vendar naj bi ta inteligenca bolj posezala v nize sloje, ker bi s tem mnogo koristila. Ker pa se dopisnik izpodtika nad italijanskimi vabili, bodi mu povedamo, da društvo „Zvezda“ sestoji iz c. k. služabnikov, ne pa iz političnih agitatorjev (Ho! Kaj pa je to? Tu moramo že povedati današnjemu dopisniku, da nekako čudno govori. Če slovensko društvo razpošilja samoslovenska vabila, to vendar ni še politična agitacija!! Op. ured.).

Sploh bi svetovali dopisniku, naj v bodoče opusti taka tendencijsna poročila. Sicer naj ve, da je — gradiva na razpč-lago.

Istrska deželna razstava. V sredo so se v Trstu konstituirali različni odseki istrske deželne razstave.

Iz Klanca. Smrtna nesreča. Jožef Memon je pripeljal drva iz Prešnice v Klanec, kjer se je še prej napil. Vračajoč se iz Klanca je nesrečen v pijanosti padel pod voz. Dve uri po nesreči je izdihnil. Zapustil je ženo in 5 nedoročenih otrok.

Iz Pule 4. Sinoči je prispel semkaj zborni poveljnik FZM. Oskar Potiorek.

Vesti iz Štajerske.

Novi slučaji škrlatice se pojavljajo v Celju in okolici. Tudi za ošpicami je zopet obolelo več otrok.

Razne vesti.

Za gradnjo hotelov v Dalmaciji. Te dni je bil v Zadru inženir Gustav Scherfätter, v imenu sindakata za gradnjo hotelov v Dalmaciji, radi financiranja podjetja s pomočjo domačega kapitla. Kakor znano, se je ta sindakat osnoval pod predsedstvom grca Harracha za povzdigo gospodarskih interesov Dalmacije ter je dal sestaviti tehniške načrte za gradnjo 5 hotelov in sicer v Dubrovniku, Trstenu, Savini pri Ercegovcu, v Trogiru in v Keletih, s skupnim stroškom okrog 8 mil. kron. Čim bo ta svota zagotovljena s podpiri denarnih zavodov in pristanikov, se prične z gradnjo hotelov.

Nečloveška mačeha. V Dušniku na Češkem je delavčeva žena Veverka na grozen način umorila svojo dveletno pastorko. Porinila je otroku od zadaj šiljast klin v telo. Klin je šel skozi pluća, vled česar je otrok izkrevljal in umrl. Nečloveško mačeho so zaprli.

Pajkova svila. Neka vrsta pajkov, katerih je vrlo mnogo v gozdih na Madagaskarju, tke svoje mrežice z nitkami, ki so precej močnejše ter se svetijo kakor najlepša svila. Neka francoska družba hoče izrabiti te pajke, da jej bodo delali svilo.

Mali oglasi.

Išče se pridna služkinja za gostilno. Konsumno društvo v Rojšanu. 390

Sprejemem takoj na delo dobrega krojača. — Lazar Vodopivec - Narodni dom - Buzet (Istra). 367

Novici in Novice

ne zamudite obiskati dobroznano slaščičarno ::

Matteo Stoppar, Trst

ulica S. Giacomo št. 7 (Corso)

Filijalka: Via Giuseppe Caprin št. 9

kjer najdete bogato in veliko izbero Konfetov bomboniere in slaščic po zmernih cenah. — Vina in likerji prav dobri v butilkah. Telefon 1464

Gostilna „Al buon ritrovo“

TRST — Ulica Stadion št. 19 z lepim hladnim vrtom.

Toči se istrsko, dalmatinsko, vipavsko pristno vino; PIVO DREHER prve vrste. DOMAČA KUHINJA. KRAŠKI TERAN. ANDREJ FURLAN, lastnik.

Prodajalnica manifakturnega blaga

:: HUGO SCHMIDT ::

Trst, ulica Rojano 2 (hiša Tuzzi)

Bogata izbora

pokrival, nogovje, pletenin, spodnjih hlač, sraje, fuštanja, lawn-tennisa, robeev, šarp itd.

po najzmernejših cenah

kakor tudi vseh drobnih predmetov

Točna in solidna postrežba.

Prvo primorsko podjetje za prevažanje pohištva in speditij. podjetje

Rudolf Exner, Trst

VIA DELLA STAZIONE št. 17

Filijalke: v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU

Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

Posiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse svetovne proge. Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo za to pripravljena suha skladišča.

EDINI TRŽAŠKI ZAVOD ZA ČIŠČENJE **VACUM CLEANER**. IN SHRANJEVANJE PREPROG

Točna in solidna postrežba.

Novo pogrebno podjetje

Pisarna in prodajalna Via Vincenzo Bellini št. 13.

Telefon št. 1402 (poleg cerkve sv. Antona Novega) Telefon št. 1402

Zaloga oprave ulica Massimo D'Azeglio št. 18

Priraja pogrebe od najprostejših do najelegantnejših vrste v odprtih, kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrljice, kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene rakve; čevlje, vence iz umetnih cvetlic, kovine, porcelana in perli.

Bogata zaloga: VOŠČENE SVRČE. Cene nizke, da se ni bati konkurence. HENRIK STIBELJ in drugi.

Za slučaj potrebe se uljudno priporočajo

Absolviran gimnazijec daje pouk v slovenščini in nemščini, sosebno gimnazijcem spodnjih razredov v poljubnih predmetih. Naslov pri upravnistvu Edinosti. 277

Prodaja tramovje vsake mere. Ulica Olmo 3, pri Trgu Barriera. 369

Zaloga vipavskega in istrskega vina od 24 do 28 kron od 56 lit. naprej. Anten Kette Ojčine št. 169. 14

Prodaja zemljišče za zidanje hiš na Greti. Več pove krčmar v Rojanskem Konsumnem društvu (pri cerkvi). 347

Prodaja mala prodajalnica na lepem prostoru in z veliko prodajo zelenjave krompirja itd. Ulica del Bosco 24. 389

Valentin Zorzini

urar in dragotinar

Trst, ulica Junda vecchia št. 1 (Za ložo)

Izbora zlatih in srebrnih predmetov

zlatih in srebrnih ur po najzmer. cenah.

Sprejme se popravljanje vsake zlatanino in ur. — SPECIJALITETA v popravljanju urnih zaklepnice.

Pozlačenje in srebrnenje vsake kovine potom pite ali ognja, in uredi.

Giulio Reddersen

TRST, ulica Giosuè Carducci št. 23

TELEFON št. 313

Kirurško orodje, ortopedični aparati, Modere, umetne roke in noge, bergije, klini pasi, elastični pasi in nogovice, elektroterapične priprave, aparati za inhalacijo.

SKLADIŠČE potrebščin za kirurško zdravljenje. Potrebščine iz gumi in neprodinogla. blaga. 367

Za praznike

ne zamudite priti v ulico Campanile št. 15

(nasproti prodajalnice Alberti), kjer najdete bogato izbero štajerske perutnine. SPECIJALITETA, gosi, poulards, piščanci, rače in vsakovrstna druga perutnina. — Vrhu tega —

milansko namizno in čajno maslo po najzmernejših cenah.

Hočete se prepričati?

obiščite velika skladišča

Marije ud. Salarini

Ponte della Fabra 2 | ul. Poste Nuove

(vokal Torrente) Alla città di Londra

Velik izbor izgotovljenih oblek za moške in dečke kostumi za otroke. Povrtniki, močne jope, kožuh in rarnih paletotov. Obleke za dom in delo. Delavske obleke. Tirolski liden. Nepremočljivi plašči (pristni angleški) Specijaliteta: blago tu- in inozemskih tovarn. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah.

Velika zaloga sira ::

s specijaliteto lastnega izdelka

Parmegiano, Reggiano, Lodigiano, ovčji, EMENTHAL itd.

Vsi izdelki stari in prastari. Absolutno konkurenčne cene.

Donà & Perissinotto

Trst, ulica Giuseppe Parini št. 4.

Specijaliteta gumijskih predmetov.

Rjuhe iz gumijske, elastične nogovice, predpasniki, spenzorji, irigatorji evri za vino, plin in vodo. OVATA

Specijaliteta: Gumijski čevlji.

Higijenični predmeti po zmernih cenah

FEDERICO STEINDLER

TRST, Acquedotto št. 14

Zaloga tu- in inozem. vin, špirta, likerjev in razprodaja na debelo in drobno

Jakob Perlanc, Trst

Via della Acqua 6, nasproti Caffè Centrale

Velik izbor francoskega šampanjca, penastih dezeritnih italijanskih in avstro-ogarskih vin. Bordeaux Burgunder, renskih vin, Mosella in Chianti. Rum, konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovec slivovec in brinjevec. Izdelki I. vrste, došli iz do-tičnih krajev. Vsaka naroba se takoj izvrši. Razpošilja se po povzetju. — Ceniki na zahtevo in franko. — Razprodaja od pol litra naprej.

VELIKA ZALOGA

PRAZNIH BUTELJK

Trst, via delle Ombrelle 5

TELEFON št. 18-49

GUIDO e UGO COEN

100.000 buteljk od šampanjca

za refošk.

Prodajajo in kupujejo se buteljke vsake vrste za refošk, šampanje, bordeaux, rensko vino, konjak itd. Velika zaloga buteljk od pol litra in 1½ litra. Damjane iz stekla opletene.

Prevzamejo se dopošiljati na deželo. Kupuje razbito steklo vsake vrste.

V krojačnici Podgornik in Jeršek

Trst, ulica Farneto št. 40

odlikovani z diplomom na

razstavi malih obrti izvršujejo se obleke za gospe i. s. po zadnjih uzorcih in pariškem kroju. Paletots, Blouses in plesne obleke. Cene zmjerne. Sprejmejo se gospice v poduk proti mali odškodnini.

Umetni zobje :::

Plombiranje zobov.

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Züscher

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.